The field evaluation near the Pyvesa

In 2007, a find spot with 1st–4th-century finds that were discovered by treasure hunters was sought in Moliūnai village (Pasvalys district) near the river Pyvesa. A total area of 40 m² was excavated at the location they indicated, which is called Perkūnas field, but only traces of a rural farmstead were discovered. It was established that these finds were taken from the protected Miesteliškiai barrow cemetery. A total area of 20 m² was excavated to the W of this cemetery and a fragment of a barrow ditch was found.

Rėda Nemickienė,
Algimantas Merkevičius

Simno aplinkkelio žvalgomieji tyrinėjimai

2007 m. UAB „Cowi Baltic“ užsakymu vykdyti dviejų Simno aplinkkelio (Alytaus r.) variantų žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai. Jais siekta nustatyti, ar suprojektuotose trasose esama vertingo kultūrinio sluoksnio bei archeologinių radinių. Tyrinėjimų metu iškasti 35 šurfai, iš viso buvo ištirtas 50,84 m² plotas.

Abu suprojektuoti variantai yra į P nuo Simno miestelio. Jie prasideda kelio Nr. 131 Alytus–Simnas–Kalvarija 22,40 km, o baigiasi šio kelio 29,33 km. Trasos pradžioje, apie 1 km ilgio ruože abu aplinkkelio variantai sutampa arba eina vienas šalia kito. Prioritetiniu laikomas apie 7 km ilgio pirmasis variantas, kurio nemaža atkarpa suprojektuota šalia geležinkelio Alytus–Šeštokai. Tyrinėjant šią trasą ištirti 22 šurfai (1–22), iš viso ištirtas 33,6 m² dydžio plotas. Suprojektuotos trasos ruože nuo 28,5 iki 28,7 km, apie 200 m į V nuo upelio esančios pakilumos V ir R dalyse tirtuose ***šurfuose 10, 11*** surastas kultūrinis sluoksnis, kuriame buvo lipdytos lygiu paviršiumi keramikos šukių bei viena titnago nuoskala. ***Šurfe 10,*** ŠV jo kampe, apie 22–26 cm gylyje nuo žemės paviršiaus šviesiai rudame priemolyje išryškėjo apie 85x40 cm dydžio tamsiai rudo-juosvo priemolio dėmė. Ji tęsėsi į Š ir į V nuo šurfo. Jos paviršiuje aptikta apdegusi lipdytos keramikos šukelė ir molio tinko gabaliukų. Dėmė netirta. Ji palikta platesnės apimties archeologiniams tyrimams. Minėtuose šurfuose aptiktas kultūrinis sluoksnis preliminariai datuojamas I tūkst. pr. Kr. pabaiga – I tūkst. po Kr. Likusioje pirmojo aplinkelio varianto dalyje jokių archeologinių radinių ar kultūrinio sluoksnio neaptikta.

Antrasis apie 8 km ilgio Simno aplinkkelio variantas suprojektuotas į P nuo pirmojo. Jis projektuotas daugiausia žemose lygiose pievose, nemaža jo dalis – šlapiuose, molinguose suartuose laukuose. Šurfai kasti aukštesnėse trasos vietose. Šiame aplinkkelio variante iškasta 13 šurfų (23–35). Iš viso ištirtas 17,24 m² dydžio plotas. Trasos ruože tarp 30,4–30,5 km (kuris beveik sutampa su pirmojo aplinkkelio varianto 28,5–28,7 km) tirtuose ***šurfuose 23, 26*** surastas kultūrinis sluoksnis su lipdyta lygiu paviršiumi keramika. Aptikus kultūrinį sluoksnį ir keramiką, šurfai nebuvo tiriami, o palikti platesnės apimties archeologiniams tyrimams. Trasos 28,75 km, ištirtame ***šurfe 29*** aptiktas apie 18–40 cm storio kultūrinis sluoksnis, kuriame surasta lipdytos lygiu paviršiumi keramikos. Likusioje šio varianto trasos dalyje jokių archeologinių objektų neaptikta.

The field evaluation of the Simnas bypass

In 2007 by order of Cowi Baltic, UAB an evaluation was made of 2 variant routes of the Simnas bypass. Their purpose was to establish whether any valuable cultural layer and archaeological finds exist in the planned routes. During the investigation 35 test pits (a total area of 50.84 m^2) were excavated.

Both planned variants are to the S of the town of Simnas. They begin at the 22.40 km mark on road 131 Alytus – Simnas – Kalvarija and end at the 29.33 km mark on the same road. During the investigation 22 test pits (1–22, a total area of 33.6 m^2) were excavated on the first route. A cultural layer, which contained hand built pottery with smooth surfaces and one flint flake, was found in test pits 10 and 11, which were excavated in the 28.5–28.7 km segment of the planned route. The layer was preliminarily dated to the late 1st millennium BC – 1st millennium AD. No archaeological finds or cultural layer was discovered in the remaining part of the first bypass route.

13 test pits (a total area of 17.24 m^2) were excavated on the second bypass route. A cultural layer, which contained hand built pottery with smooth surfaces, was found in test pits 23 and 26, which were excavated in the 30.4–30.5 km segment of the planned route (which almost coincided with the 28.5–28.7 km segment of the first route). An 18–40 cm thick cultural layer, which contained hand built pottery with smooth surfaces, was found in test pit 29, which was excavated at the 28.75 km mark on the planned route. No archaeological finds were discovered in the remaining part of the second bypass route.

Egidijus Šatavičius

Archeologiniai žvalgymai ir žvalgomieji tyrimai Pietų ir Rytų Lietuvoje

2007 ir ankstesniais metais autorius savo iniciatyva vykdė archeologinius žvalgymus ir žvalgomuosius tyrimus Rytų ir Pietų Lietuvoje. Šių tyrimų metu pakoreguota vieno archeologinio objekto teritorija bei aptikta daug naujų archeologinių vertybių, kurių nemaža dalis yra unikalūs mūsų krašto praeities paminklai. Taip pat 2007 m. buvo atlikti 2 privačių žemės sklypų žvalgomieji tyrimai Ažutakio kaime (Švenčionių r.), kur tyrimų metu taip pat aptiktas vertingas archeologinis objektas. Daugelis šių naujų archeologijos vertybių surasta ir jų teritorijos nustatytos taikant kuo mažesnius destrukcinius archeologinius tyrimus bei į pagalbą pasitelkiant gretutinių mokslų (paleogeografijos, geomorfologijos, botanikos, dirvožemio tyrimų) teikiamus duomenis. Šių metų tyrimai parodė, kad ir ypač sužalotose archeologijos vertybėse, dažnai įvardijamose kaip visiškai sunaikintos, taikant šiuolaikinę archeologinių tyrimų metodiką, galima gauti daug vertingos mokslinės informacijos. Žemiau pateikiami detalesni tyrinėtų objektų aprašymai.

Ažutakio kaime esančio žemės sklypo I žvalgomieji tyrimai. Ažutakio kaimas yra Švenčionių r. Pabradės sen., apie 0,97–1,24 km į R–ŠR nuo plento Vilnius–Švenčionys sankryžos su kelio atšaka ties Pravalo ežeru į Sužionis, apie 230–360 m į ŠV nuo geležinkelio Vilnius–Daugpilis, abipus vietinio keliuko Družiliai–Važeliškė, Žeimenos kairiajame krante. Sodžiai išsidėstę PV–ŠR kryptimi ir užima maždaug 280x110 m dydžio plotą.